

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 278

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 2 aprilie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR	
7. — Hotărâre privind completarea Regulamentului Camerei Deputaților	2
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.356. — Ordin al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației privind acordarea a două titluri de parc industrial Societății TELE DISTRIBUTION — S.R.L. pentru locațiile din municipiul Turda, județul Cluj	3–4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	5–16

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR****HOTĂRÂRE****privind completarea Regulamentului Camerei Deputaților**

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 919 din 14 noiembrie 2019, se completează după cum urmează:

1. După articolul 113 se introduce un nou articol, articolul 113¹, cu următorul cuprins:

„Art. 113¹. — În situațiile excepționale prevăzute la art. 127¹, procedura legislativă aplicabilă proiectelor de legi sau propunerilor legislative înscrise pe ordinea de zi este următoarea:

a) președintele de ședință anunță titlul inițiativei legislative supuse dezbaterii;
b) în cadrul dezbaterilor generale pot lua cuvântul 2 reprezentanți ai fiecărui grup parlamentar anunțați în prealabil de către liderul grupului parlamentar, respectiv maximum 6 minute pentru fiecare grup parlamentar, precum și un reprezentant al deputaților neafiliați pentru maximum 2 minute;

c) în situația în care, după dezbaterile generale, se solicită retrimiteră inițiativei legislative sau orice alte modificări la ordinea de zi, acestea se soluționează de Comitetul liderilor grupurilor parlamentare, în timpul ședinței de plen; această procedură se aplică până la implementarea unui sistem de vot prin mijloace electronice;

d) în situația în care în timpul ședinței de plen se solicită susținerea unor amendamente, acestea se susțin într-o ședință a Comitetului liderilor grupurilor parlamentare, după încheierea dezbaterilor generale asupra fiecărui proiect; această procedură se aplică până la implementarea unui sistem de vot prin mijloace electronice;

e) după încheierea dezbaterilor generale asupra fiecărei inițiative legislative înscrise pe ordinea de zi urmează votul final. Această procedură de desfășurare a votului final poate fi modificată de Comitetul liderilor grupurilor parlamentare.”

2. După articolul 127 se introduce un nou articol, articolul 127¹, cu următorul cuprins:

„Art. 127¹. — (1) În situații excepționale, constatate de către autoritățile abilitate, precum epidemiile, pandemiile, fenomenele naturale extreme, cutremure, actele de terorism și alte situații care fac imposibilă prezența deputaților la sediul Camerei Deputaților, ședințele Biroului permanent al Camerei Deputaților, ale Comitetului liderilor grupurilor parlamentare, ședințele comisiilor de specialitate ale Camerei Deputaților, precum și ședințele plenului Camerei Deputaților se pot desfășura prin mijloace electronice printr-o procedură aprobată de Biroul permanent al Camerei Deputaților.

(2) Decizia declarării unei asemenea situații excepționale îi revine Biroului permanent al Camerei Deputaților, după consultarea Comitetului liderilor grupurilor parlamentare.

(3) În perioada prevăzută la alin. (1) se pot dezbate și vota prin mijloace electronice doar actele normative care sunt strâns legate de situația excepțională. La propunerea comitetului liderilor se poate suplimenta ordinea de zi și cu alte acte normative urgente.”

Art. II. — Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 919 din 14 noiembrie 2019, cu completările aduse prin prezenta hotărâre, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 2 aprilie 2020, cu respectarea art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION-MARCEL CIOLACU

București, 2 aprilie 2020.
Nr. 7.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE, DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI

ORDIN

privind acordarea a două titluri de parc industrial Societății TELE DISTRIBUTION — S.R.L. pentru locațiile din municipiul Turda, județul Cluj

Având în vedere prevederile:

— art. 7 alin. (1), ale art. 12 alin. (1) și art. 16 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

— art. 8 alin. (7) și (8) și art. 9 din Legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, cu modificările ulterioare,

în temeiul art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul lucrărilor publice, dezvoltării și administrației emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se dispune acordarea a două titluri de parc industrial Societății TELE DISTRIBUTION — S.R.L., cu sediul social în județul Cluj, municipiul Cluj-Napoca, str. Constantin Brâncoveanu nr. 15, ap. 4, cod unic de înregistrare 8015406, care administrează parcurile industriale constituite pe terenurile având datele de identificare prevăzute la art. 2.

(2) Durata titlurilor de parc industrial acordate potrivit alin. (1) este de 30 ani, în condițiile respectării caracteristicilor de parc industrial prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 2. — (1) Terenurile pentru care se acordă titlurile de parc industrial au următoarele caracteristici:

a) sunt amplasate pe teritoriul administrativ al municipiului Turda, județul Cluj, și identificate în baza extraselor de carte funciară pentru informare nr. 52451, nr. 52463, nr. 52464, nr. 52479 și nr. 61332, eliberate de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Cluj, Biroul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Turda la data de 6.01.2020;

b) au o suprafață de 24,42 ha, respectiv 7,78 ha.

(2) Locațiile terenurilor pentru care se acordă titlurile de parc industrial sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Societatea-administrator transmite Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației un raport anual privind dezvoltarea fiecăruia dintre cele două parcuri industriale.

Art. 4. — Titlurile de parc industrial, acordate potrivit prezentului ordin, conferă operatorilor economici din parcurile industriale dreptul la facilitățile prevăzute de art. 20 din Legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, cu modificările ulterioare, și de art. 456 alin. (1) lit. i) și art. 464 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în situația îndeplinirii condițiilor stipulate în:

a) Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările ulterioare;

b) Regulamentul (UE) nr. 1.407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*;

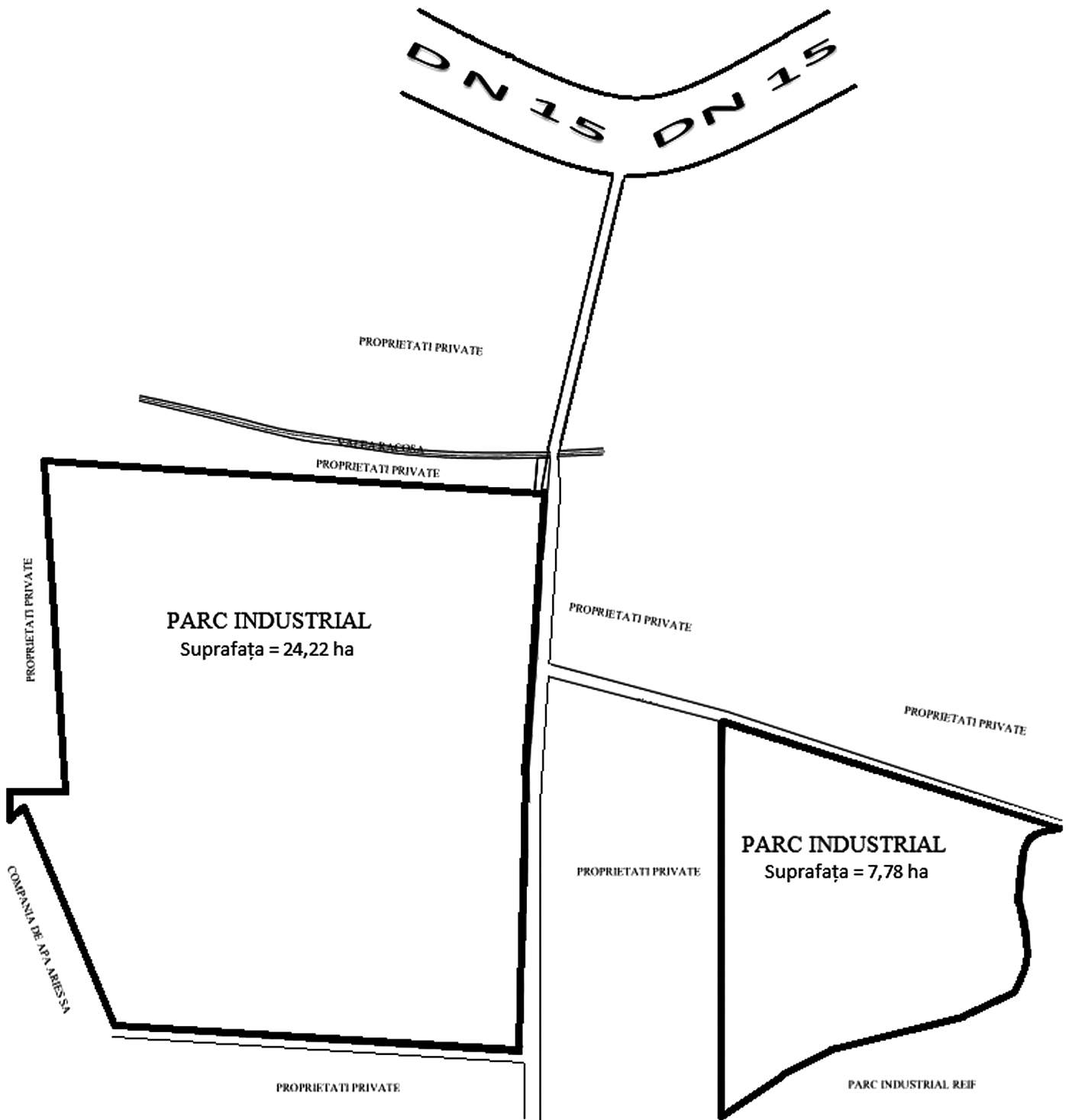
c) Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 2.980/2013 privind aprobarea condițiilor de acordare a măsurilor de sprijin pentru investițiile realizate în parcurile industriale, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — Furnizorul ajutorului de stat acordat în temeiul titlurilor de parc industrial acordate potrivit prezentului ordin este municipiul Turda, județul Cluj.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul lucrărilor publice, dezvoltării și administrației,

Ion Ștefan

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 4

din 13 februarie 2020

Dosar nr. 3.064/1/2019

Daniel Grădinaru — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Andrei Claudiu Rus — judecător la Secția penală

Ștefan Pistol — judecător la Secția penală

Mirela Sorina Popescu — judecător la Secția penală

Dan Andrei Enescu — judecător la Secția penală

Oana Burnel — judecător la Secția penală

Valentin Horia Șelaru — judecător la Secția penală

Rodica Aida Popa — judecător la Secția penală

Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, prin Încheierea de ședință din data de 16 iunie 2019 pronunțată în Dosarul nr. 6.639/3/2018, prin care se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțarea unei hotărâri prealabile în vederea dezlegării de principiu a următoarei chestiuni de drept: „*Dacă dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei, în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.*”

Completul competent să judece sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ce formează obiectul Dosarului nr. 3.064/1/2019 este legal constituit conform dispozițiilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 27⁴ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința de judecată a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

La ședința de judecată a participat doamna Claudia Nicoleta Nedelea, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, domnul judecător Andrei Claudiu Rus, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna Marinela Mincă, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 3.064/1/2019 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că, drept urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemei de drept deduse dezlegării de către curțile de apel Alba Iulia, Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava și Timișoara, precum și de unele instanțe arondate acestora.

De asemenea magistratul-asistent a învederat că asupra problemei de drept supuse dezlegării au fost comunicate puncte de vedere de către Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, precum și Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Totodată, s-a menționat că la data de 30.12.2019 Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a depus Adresa nr. 2.892/C/3168/III-5/2019 prin care s-a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept cu care a fost sesizată instanța, fiind depuse și concluzii scrise.

La data de 23.01.2020 a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, care a fost comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, iar la data de 10.02.2020 a fost depus la dosar punctul de vedere formulat de apărarea contestatorului din prezenta cauză asupra chestiunii de drept supuse judecății.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu sunt alte cereri de formulat sau excepții de invocat, a solicitat doamnei procuror Marinela Mincă să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la chestiunea de drept supusă dezbaterii.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, a susținut că sesizarea formulată în cauză de către Curtea de Apel București este admisibilă, fiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

În continuare, pe fondul problemei de drept supuse dezlegării, procurorul a menționat că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, arătând că instituția prevăzută de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, are natura juridică a unei cauze legale speciale de reducere a pedepsei ce nu poate fi valorificată cu ocazia exercitării unei contestații la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Astfel, a precizat că în acest sens este relevantă Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care s-a statuat că instituția reglementată în cuprinsul art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, reprezintă o cauză legală specială de reducere a pedepsei cu caracter personal, a cărei aplicabilitate este condiționată de îndeplinirea cumulativă a unor cerințe referitoare la: calitatea persoanei care o invocă, conduita procesuală pe care trebuie să o adopte aceasta și stadiul cauzei în care se urmărește producerea efectelor atenuante de pedeapsă.

Totodată, a menționat că, la rândul său, doctrina a statuat că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, constituie o cauză de atenuare a pedepsei care are incidență exclusiv în cadrul procesului de individualizare a pedepsei, și nu pe calea unei contestații la executare, neavând natura unei cauze de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Or, în opinia reprezentantului Ministerului Public, contestația la executare reglementată de dispozițiile art. 598 din Codul de procedură penală și în special cazul prevăzut la alin. (1) lit. d) teza finală are ca premisă existența unei pedepse ce a fost deja individualizată printr-o hotărâre definitivă, ce a dobândit autoritate de lucru judecat, dată fiind natura juridică a contestației la executare de mijloc procesual, cu caracter jurisdicțional, prin care se soluționează incidentele intervenite după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Astfel, s-a arătat că incidentul ivit pe calea unei contestații la executare nu poate pune în discuție schimbarea soluției ce a intrat în autoritate de lucru judecat și cu atât mai mult aspecte de fond sau care conduc la reindividualizarea pedepsei stabilite prin hotărâre definitivă.

Prin urmare, procurorul a precizat că, dată fiind natura juridică a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, de cauză specială de reducere a pedepsei cu caracter personal, se poate concluziona că aplicabilitatea acestor prevederi legale nu poate fi valorificată pe calea unei contestații la executare fundamentate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Pentru aceste motive, în temeiul art. 475—477 din Codul de procedură penală, reprezentantul Ministerului Public a solicitat admiterea sesizării formulate de Curtea de Apel București în Dosarul nr. 6.639/3/2018, urmând a se stabili că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterea închisă, reținându-se cauza în pronunțare.

ÎN ALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 16 iunie 2019 pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în Dosarul nr. 6.639/3/2018, în baza art. 475 și 476 din Codul de procedură penală, a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept: „*Dacă dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei, în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.*”

II. Expunerea succintă a cauzei

Curtea de Apel București — Secția a II-a penală este învestită cu soluționarea contestației formulate de persoana condamnată I.A.M. împotriva Sentinței penale nr. 2.646 din 27.12.2018, pronunțată de Tribunalul București — Secția I penală în Dosarul nr. 6.639/3/2018, prin care, în baza art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, a fost respinsă, ca neîntemeiată, contestația la executare formulată de contestatorul-condamnat I.A.M., iar în baza art. 585 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, a fost admisă cererea de contopire a pedepselor, stabilindu-se pedeapsa rezultantă de executat de 14 ani închisoare.

Pentru a pronunța această soluție instanța a reținut referitor la contestația la executare formulată de petentul contestator I.A.M., privind incidența dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, că prin aceasta se urmărește reducerea pedepselor aplicate condamnatului în temeiul cauzei speciale de reducere a pedepsei, prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată.

S-a arătat că, potrivit art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, se poate formula contestație împotriva executării hotărârii penale când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei.

Potentul a susținut că, anterior soluționării definitive a proceselor penale derulate împotriva sa, a formulat un denunț în data de 13.10.2005, înregistrat la Dosarul penal nr. 111/D/P/2004, iar prin Ordonanța din 13.06.2006 s-a dispus disjungerea cauzei ce a făcut obiectul denunțului și s-a dispus continuarea cercetărilor într-un dosar penal nou-format, respectiv nr. 225/D/P/2006, astfel încât ar trebui să îi fie recunoscut beneficiul prevăzut de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată.

Tribunalul a reținut că solicitarea nu este întemeiată, întrucât pe calea contestației la executare se pot invoca doar aspecte ce vizează executarea pedepsei și nu se poate efectua vreo reindividualizare judiciară, situație ce presupune o reanalizare a fondului cauzei și încălcarea principiului autorității de lucru judecat. Instituția contestației la executare nu este o cale de atac extraordinară, ci este un mijloc procesual, cu caracter jurisdicțional, care poate fi folosit înainte de punerea în executare a hotărârii penale definitive — dacă s-a ivit un incident prevăzut de lege până în acest moment, în cursul executării pedepsei — dacă incidentul s-a ivit în perioada executării și chiar după ce s-a executat pedeapsa, dar în legătură cu executarea ei, fiind, prin urmare, un mijloc procesual de a se asigura punerea în executare a hotărârii penale definitive în conformitate cu legea, prin aplicarea acelor dispoziții de drept penal și de drept procesual penal care se referă la executarea unei condamnări penale, astfel că pe calea contestației la executare nu se poate schimba sau modifica soluția care a căpătat autoritate de lucru judecat.

Având în vedere natura juridică a instituției contestației la executare, precum și cazurile în care se poate folosi acest procedeu jurisdicțional pentru rezolvarea incidentelor legate de punerea în executare a hotărârilor penale definitive, tribunalul a concluzionat că aplicarea prevederilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu poate fi invocată pe calea contestației la executare, întrucât aceste chestiuni nu se încadrează în niciunul dintre cazurile prevăzute în art. 598 din Codul de procedură penală.

Astfel, s-a reținut că, în condițiile în care prevederile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, constituie un caz de modificare a limitelor pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea pentru care este cercetat cel ce invocă împrejurarea facilitării identificării și tragerii la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni, rezultă că incidența acestor dispoziții legale poate fi invocată numai cu ocazia judecării cauzei în fond sau în căile ordinare de atac, astfel ca instanța să poată aprecia dacă în raport cu denunțul formulat s-au putut descoperi și trage la răspundere penală persoanele care au săvârșit infracțiunile arătate de denunțator, în niciun caz pe calea contestației la executare, după ce denunțatorul a fost condamnat printr-o hotărâre definitivă și se află deja în executarea pedepsei.

S-a mai precizat că din modul în care este redactat art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată,

referitor la sintagma „beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege”, rezultă că această reducere este aplicabilă doar până la pronunțarea unei soluții definitive de condamnare și având în vedere că până la acest moment minimul și maximul special se reduc la jumătate, doar judecătorul fondului fiind cel care poate individualiza pedeapsa înăuntrul acestor limite reduse.

S-a menționat că prin admiterea unei contestații la executare în sensul solicitat, instanța de executare s-ar substitui judecătorului fondului, întrucât, după descontopirea pedepsei rezultante în pedepsele componente, ar putea aplica, la alegere, pedepse situate între minimul și maximul special prevăzute de lege, reduce la jumătate, procedând astfel la o nouă individualizare judiciară a pedepselor concurente.

De asemenea s-a arătat că și în ipoteza în care s-ar considera cauza specială de reducere a pedepsei reglementată în cuprinsul art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, ca fiind un caz de micșorare a pedepsei, tot nu ar fi aplicabil cazul de contestație la executare reglementat de art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, întrucât cazurile de micșorare a pedepsei trebuie să apară ulterior dobândirii autorității de lucru judecat. Or, art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu este o cauză de micșorare a pedepsei apărută după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, ci o cauză specială de reducere a pedepsei cu aplicabilitate până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

În acest sens, tribunalul a reținut că aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, referitoare la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor de pedeapsă reprezintă, în esență, o chestiune de fond care trebuie avută în vedere la individualizarea judiciară a pedepsei, neputând fi invocată pe calea contestației la executare, cererea formulată de petent fiind în consecință respinsă ca neîntemeiată.

Împotriva sentinței penale anterior menționate a formulat contestație Ministerul Public pe aspecte care țin de contopirea efectuată de prima instanță, precum și petentul I.A.M. care a criticat atât modalitatea de soluționare a contestației la executare, cât și soluția dată cu privire la cererea de contopire.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel București Secția a II-a Penală la data de 1.04.2020.

La termenul din data de 3 iunie 2019, contestatorul I.A.M. a formulat cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, urmând a se stabili în ce măsură dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei, în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

În esență, contestatorul a arătat că a investit Tribunalul București cu o *contestație la executare* întemeiată pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, solicitând aplicarea beneficiului prevăzut de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată. Contestatorul a susținut, referitor la denunțul formulat de către acesta, că prin informații și date cu caracter determinant a facilitat, fără a avea inițial calitate procesuală în cauză, identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane în Dosarul penal nr. 225/D/P/2006, fiind îndeplinită condiția prevăzută la art. 2 lit. a) pct. 2 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 964 din 28 decembrie 2002. A arătat că, ulterior, a primit calitate de martor în condițiile Codului de procedură penală, fiind astfel îndeplinită și condiția prevăzută la art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată.

Contestatorul a mai arătat că a efectuat toate demersurile privind facilitarea identificării și tragerii la răspundere penală a altor persoane în Dosarul penal nr. 225/D/P/2006 încă din anul 2005, iar declarațiile de martor au fost valorificate de parchet, venind în completarea materialului probator administrat în cauză, conform Adresei nr. 616/11-1/2018 din data de 21.03.2018.

Contestatorul a susținut că nu a putut valorifica denunțul formulat în niciuna dintre cauzele în care a fost condamnat definitiv în condițiile în care urmărirea penală în cauza respectivă a durat excesiv. În acest context a arătat că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, sunt aplicabile și pe calea contestației la executare, în temeiul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, fiind vorba despre o cauză de micșorare a pedepsei.

Dezbaterile asupra cererii formulate de către contestator pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform art. 475 din Codul de procedură penală, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se statueze asupra problemei de drept invocate, au avut loc la termenul din 3.06.2019, iar prin Încheierea de ședință din data de 26.06.2019, constatându-se îndeplinite cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, Curtea de Apel București a dispus sesizarea instanței supreme.

Totodată, instanța de apel, în baza art. 476 alin. (2) din Codul de procedură penală, a dispus suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

III. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a apreciat sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

Astfel, a constatat că în cauza de față este îndeplinită condiția privind existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel București — Secția a II-a penală fiind investită cu soluționarea unei contestații formulate de inculpatul I.A.M. împotriva Sentinței penale nr. 2.646/27.12.2018, pronunțată de Tribunalul București — Secția I penală în Dosarul nr. 6.639/3/2018.

Curtea a apreciat că este îndeplinită și cea de-a doua condiție, cu privire la problema de drept care trebuie să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii.

De asemenea instanța a considerat ca fiind îndeplinită și cea de-a treia cerință impusă de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, reținând că soluționarea pe fond a cauzei depinde de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

S-a mai menționat că admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca *interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei*. S-a arătat că, în mod concret, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul ca decizia Înaltei Curți pronunțată în procedura prevăzută de art. 476—477 din Codul

de procedură penală să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal.

În cauza de față s-a apreciat că dezlegarea care se solicită de către contestator a fi dată de Înalta Curte de Casație și Justiție are consecințe asupra modului de rezolvare a fondului cauzei, de aceasta depinzând soluția dată asupra contestației la executare formulată de petent.

Prin urmare, în raport cu aspectele arătate, Curtea de Apel București a apreciat ca fiind îndeplinite condițiile de admisibilitate privind sesizarea formulată de contestator.

Cu privire la punctul de vedere al instanței asupra problemei de drept invocate, în încheierea de sesizare s-a precizat că nu se impune menționarea în cuprinsul acestei încheieri a aprecierii completului pe chestiunea de drept, întrucât ar reprezenta o exprimare clară a părerii legate de modalitatea de soluționare a contestației declarate de petent.

IV. Punctele de vedere exprimate de curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești și Curtea de Apel Timișoara, care, după caz, au făcut referire și la opiniile unora dintre instanțele arondate.

Curțile de apel Alba Iulia și Suceava nu au comunicat puncte de vedere asupra chestiunii supuse dezlegării, răspunsurile transmise cuprinzând mențiunea neidentificării, în jurisprudența acestora ori a instanțelor din circumscriptie, a unor hotărâri relevante pentru problema de drept ce face obiectul sesizării.

1. În urma consultării instanțelor de judecată s-a evidențiat opinia majoritară potrivit căreia dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei, în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

În argumentarea opiniei exprimate s-a arătat, în esență, că aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, referitoare la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor de pedeapsă este o chestiune de fond, ce trebuia avută în vedere de instanță la individualizarea judiciară a pedepsei ca un criteriu obiectiv.

Aplicarea acestor prevederi legale are consecințe asupra limitelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea dedusă judecării, în sensul reducerii la jumătate a acestora și stabilirii unei pedepse între aceste limite în procesul complex al individualizării pedepsei realizat cu ocazia judecării pe fond a cauzei.

Împrejurarea că ulterior rămânerii definitive a hotărârii de condamnare sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru reținerea prevederilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu este în măsură să conducă la admiterea unei contestații la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, întrucât este inadmisibil ca pe această cale să se procedeze la o nouă individualizare a pedepsei.

Art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, reglementează o cauză specială de reducere a pedepsei, cu aplicabilitate temporară, până la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, și nu o cauză de micșorare a pedepsei, apărută după rămânerea definitivă a sentinței de condamnare.

Astfel, s-a considerat că o interpretare conform căreia aceste dispoziții legale ar constitui, în orice situație, o cauză de

micșorare a pedepsei, valorificabilă prin intermediul contestației la executare întemeiate pe art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, este de natură să înfrângă autoritatea de lucru judecat și să transforme contestația la executare într-o cale de atac de reformare, ceea ce nu este permis de lege.

Potrivit prevederilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 și 2 din lege, și care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecării denunță sau facilitează identificarea sau tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege.

Sintagma „denunță și facilitează tragerea la răspundere penală” presupune obligații specifice pentru cei doi subiecți la care se referă textul de lege.

Pentru infractorul devenit denunțator, textul presupune obligația de a dezvălui înainte sau în timpul urmăririi penale sau al judecării săvârșirea unei infracțiuni grave de către o altă persoană și de a ușura, astfel, obligația organului de urmărire penală de a descoperi la timp și în mod complet faptele ce constituie infracțiuni și de a înlesni astfel activitatea de tragere la răspundere penală a acestor persoane, care în lipsa denunțului ar fi rămas nedescoperite.

Pentru organul de urmărire penală, aceeași sintagmă „denunță și facilitează tragerea la răspundere penală” presupune obligația de a examina și de a verifica datele și informațiile denunțului și atunci când se constată că acesta îndeplinește condițiile prevăzute de lege și nu există vreunul din cazurile care împiedică exercitarea acțiunii penale prevăzute de art. 16 alin. (1) din Codul de procedură penală, dispune începerea urmăririi penale privitor la faptă, conform art. 305 alin. (1) din Codul de procedură penală, iar apoi, când din datele și probele oferite de denunțator și cele strânse în cursul urmăririi penale referitoare la faptă rezultă indicii rezonabile că persoana denunțată a săvârșit fapta, procurorul dispune ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de aceasta.

Prin urmare, s-a concluzionat că în măsura în care s-ar aprecia că prevederile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, pot deveni incidente pe calea contestației la executare, întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, nu ar mai exista niciun criteriu de natură a marca diferența dintre persoana care formulează un denunț în timpul urmăririi penale ori al judecării și persoana care formulează un astfel de denunț ulterior rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

De asemenea, s-a apreciat că modificarea pedepsei pe calea unei contestații la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, pe motivul că, ulterior rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, un denunț anterior al persoanei în prezent condamnate ar fi fost valorificat, ar fi în măsură să conducă la admiterea contestațiilor la executare formulate de persoanele care au formulat denunț ulterior punerii în executare a hotărârii de condamnare. Or, în susținerea acestei prime opinii s-a reținut că este inadmisibilă contestația la executare prin care se tinde a se soluționa o problemă legată de fond, rezolvată cu autoritate de lucru judecat.

În sensul acestei prime opinii expuse au opinat următoarele instanțe: Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Constanța, Judecătoria Tulcea, Curtea de Apel Cluj, Tribunalul Cluj, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Baia Mare, Curtea de Apel Iași, Tribunalul Iași, Judecătoria Iași, Tribunalul Vaslui, Judecătoria Huși, Curtea de Apel Ploiești, Tribunalul Prahova, Curtea de Apel București — Secția I penală în opinie majoritară, Tribunalul București și judecătorii din circumscriptia acestuia,

Tribunalul Călărași, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Onești, Judecătoria Moinești, Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Timiș, Tribunalul Caraș-Severin, Judecătoria Reșița, Judecătoria Moldova Nouă, Tribunalul Arad și Curtea de Apel Oradea.

2. Într-o opinie minoritară transmisă de instanțele consultate cu privire la problema de drept în discuție s-a arătat că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei, în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

În argumentarea unora dintre răspunsurile comunicate care susțin această opinie s-a arătat că este admisibilă aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, ulterior soluționării definitive a cauzei pe calea contestației la executare în temeiul cazului prevăzut de art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală exclusiv în ipoteza în care pedeapsa aplicată prin hotărârea definitivă de condamnare este mai mare decât maximul redus ca urmare a aplicării dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată.

Astfel, s-a susținut că, dacă denunțul formulat în condițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, este valorificat ulterior rămânerii definitive a hotărârii de condamnare dispuse față de persoana care a formulat respectivul denunț, atunci aceste dispoziții legale pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei, în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Într-o atare situație s-a opinat că este întemeiată contestația la executare doar în cazul în care pedeapsa aplicată persoanei care a formulat denunțul depășește maximul special al pedepsei, astfel cum a fost redus cu jumătate prin aplicarea cauzei de reducere prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, cu consecința reducerii pedepsei aplicate la acest nou maxim.

Privit ca un incident, denunțul prevăzut de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, presupune o durată în timp, respectiv data formulării denunțului nu echivalează cu întrunirea condițiilor prevăzute în art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, pentru a opera o reducere a limitelor legale de pedeapsă, fiind necesară efectuarea de acte procesuale care să ducă la identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni.

Astfel, instanța care dispune condamnarea nu poate face aplicarea art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, dacă la momentul condamnării definitive nu sunt efectuate acte procesuale ca urmare a formulării denunțului. Or, de cele mai multe ori trimiterea în judecată a persoanelor denunțate are loc după ce martorul denunțator a fost condamnat definitiv.

S-a apreciat că din acest punct de vedere cazul se încadrează în categoria incidentelor ce se ivesc în cursul executării unei hotărâri judecătorești definitive, deoarece efectele denunțului (condiție stabilită de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată) se produc după ce hotărârea de condamnare a denunțatorului a rămas definitivă.

În ceea ce privește încălcarea autorității de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești definitive, judecătorii au apreciat că aceasta nu poate fi reținută cât timp nu se realizează o nouă individualizare judiciară a pedepsei.

Principiul legalității pedepsei impune ca pedeapsa aplicată în baza legii fără reținerea cauzei de reducere prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, să aibă susținere și după ce intervine cauza legală

de reducere a limitelor de pedeapsă, nefiind admisă executarea unei pedepse mai mari decât cea aplicabilă potrivit legii, ca urmare a aplicării art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată.

Prin garantarea principiului legalității se face o individualizare legală a pedepsei, înlăturându-se partea din pedeapsă care depășește maximul aplicabil ca urmare a aplicării art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, fără a face o nouă individualizare judiciară.

Aplicarea art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, în faza de executare justifică limitarea autorității de lucru judecat exclusiv prin necesitatea asigurării efectivității principiului legalității pedepsei (aceasta trebuind să aibă un suport legal atât la momentul pronunțării sale, cât și al executării).

În concluzie, în această opinie s-a apreciat că reținerea cauzei legale de reducere a pedepsei prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, poate fi invocată pe calea contestației la executare, aceasta având natura unei cauze de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Potrivit răspunsurilor comunicate de instanțe, au opinat în acest sens următoarele instanțe: Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în opinie majoritară, Judecătoria Călărași, Judecătoria Oltenița, Judecătoria Lehliu-Gară, Tribunalul Giurgiu, Judecătoria Giurgiu, Curtea de Apel Galați, Tribunalul Galați, Tribunalul Brăila, Judecătoria Brăila, Tribunalul Bacău și Judecătoria Roman.

V. Punctul de vedere al Direcției legislație, studii și documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Direcția de specialitate din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și-a exprimat punctul de vedere în sensul că *dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, reglementează o cauză de reducere a pedepsei și sunt incidente în procesul de individualizare a pedepsei, neputând fi aplicate pe calea contestației la executare întemeiate pe prevederile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.*

S-a arătat că această opinie se întemeiază, în esență, pe următoarele argumente:

Dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, reglementează o cauză de reducere a pedepsei, în accepțiunea prevederilor art. 79 din Codul penal, care are ca fundament conduita adoptată de făptuitor și poate fi reținută exclusiv în procesul de individualizare a pedepsei.

Această concluzie se desprinde atât din dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, care se referă la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege și condiționează beneficiul menționat de o evaluare a conduitei adoptate de făptuitor, specifică procesului de individualizare a pedepsei, cât și din Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 13 aprilie 2018).

În acest sens s-a arătat că în dispozitivul Deciziei nr. 3 din 28 februarie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală se referă, în mod explicit, la *cauza legală de reducere a pedepsei prevăzută în art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată*, iar în considerentele Deciziei nr. 3 din 28 februarie 2018, completul menționat al Înaltei Curți de Casație și Justiție reține că *instituția reglementată în art. 19 din Legea nr. 682/2002 are natura juridică a unei cauze legale speciale de reducere a pedepsei, cu caracter personal, a cărei*

aplicabilitate este condiționată de îndeplinirea cumulativă a unor cerințe referitoare la: calitatea persoanei care o invocă, conduita procesuală pe care trebuie să o adopte aceasta și stadiul cauzei în care se urmărește producerea efectelor atenuante de pedeapsă, că este esențialmente orientată spre individualizarea uneia sau mai multor pedepse, aplicabile pentru fapte determinate comise de martor, și că nu are o existență juridică autonomă, ci este integrată unui proces penal determinat, având ca obiect fapte clar individualizate, comise de martorul denunțator la data formulării denunțului.

Considerentele Deciziei nr. 3 din 28 februarie 2018 relevă natura juridică de cauză de reducere a pedepsei a instituției reglementate în art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, cantonează aplicarea acesteia la sfera procesului de individualizare a pedepsei și subliniază dependența aplicării dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002, republicată, de existența unui proces penal, care are ca obiect fapta sau faptele comise de beneficiarul cauzei de reducere a pedepsei.

Reglementând o cauză de reducere a pedepsei, a cărei incidență se evaluează exclusiv în procesul de individualizare a pedepsei și intră în puterea lucrului judecat, dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, republicată, nu pot fi aplicate pe calea contestației la executare întemeiate pe prevederile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, întrucât contestația la executare, indiferent de temeiul invocat, nu permite instanței de executare (sau instanței în a cărei circumscripție se află locul de deținere) să realizeze o nouă individualizare a pedepsei (o reindividualizare a pedepsei).

VI. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată opinia specialiștilor în drept penal asupra chestiunii de drept supuse examinării.

Departamentul de Drept Public al Facultății de Drept din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca a opinat în sensul că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Deși nu face referire în mod expres la o noțiune specifică, art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, reglementează o ipoteză de „colaborator al justiției”. În esență, având în vedere și Decizia Curții Constituționale nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015, în baza Legii nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, reprezintă un astfel de „colaborator al justiției” persoana care este ea însăși acuzată de săvârșirea unei infracțiuni, dar care, în același timp, are și calitatea de martor în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 din aceeași lege. În această ultimă calitate, „colaboratorul justiției” denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave și beneficiază, ca urmare a acestei colaborări, de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.

Potrivit legii, sprijinul acordat organelor judiciare penale poate interveni înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecării, reglementarea având în vedere procedurile penale în care martorul colaborator are calitatea de suspect sau inculpat.

În Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 13 aprilie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a analizat natura juridică a instituției prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, și a arătat că „instituția

reglementată de norma supusă interpretării are natura juridică a unei cauze legale speciale de reducere a pedepsei, cu caracter personal, a cărei aplicabilitate este condiționată de îndeplinirea cumulativă a unor cerințe referitoare la: calitatea persoanei care o invocă, conduita procesuală pe care trebuie să o adopte aceasta și stadiul cauzei în care se urmărește producerea efectelor atenuante de pedeapsă”.

În cuprinsul punctului de vedere transmis s-a arătat că în vederea soluționării prezentei probleme de drept este de reținut, în primul rând, faptul că art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, reglementează o cauză legală specială de reducere a pedepsei, cu caracter personal, condiționată de îndeplinirea unor condiții, expres prevăzute de lege.

S-a precizat că această cauză legală specială de reducere a pedepsei, așa cum este prevăzută de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, trebuie să intervină cel mai târziu în timpul judecării în procedura în care martorul colaborator are calitatea de inculpat. Reglementarea legală, precum și interpretarea realizată de Înalta Curte de Casație și Justiție au în vedere faptul că o astfel de cauză legală specială de reducere a pedepsei, cu caracter personal, poate fi aplicată exclusiv în procesul de individualizare judiciară a pedepsei aplicate inculpatului, martor colaborator în altă cauză.

Procesul de individualizare judiciară a pedepsei de către instanța de judecată presupune mai întâi aplicarea cauzelor legale de reducere a pedepsei, apoi, în cadrul noilor limite, stabilirea pedepsei concret aplicate. Art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu impune aplicarea unui beneficiu pedepsei concret aplicate, ci acest beneficiu se aplică limitelor legale ale pedepsei, urmând ca în aceste limite reduse instanța de judecată să stabilească pedeapsa concretă.

Individualizarea judiciară a pedepsei, cu cele două etape menționate mai sus, reprezintă o chestiune ce ține de fondul cauzei și poate fi realizată atât de către prima instanță, cât și de instanța de apel, în măsura în care sentința primei instanțe a fost atacată cu această cale ordinară de atac.

S-a menționat că art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu impune drept condiție a aplicării cauzei legale speciale de reducere a pedepsei constatarea îndeplinirii condițiilor colaborării, în special a facilitării tragerii la răspundere penală, printr-o hotărâre definitivă de condamnare dispusă de instanța de judecată în cauza în care martorul colaborator a dat declarații în această calitate.

Într-o interpretare strictă a acestei dispoziții („a facilitat tragerea la răspundere penală”), se poate aprecia că doar în momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare se poate constata faptul că martorul colaborator a contribuit la tragerea la răspundere penală a altor persoane. O astfel de interpretare ar impune însă reglementarea unei căi extraordinare de atac prin care, în cazul în care procedura penală în care martorul a dat declarații se prelungește peste momentul finalizării procedurii în propria sa cauză, martorul colaborator să poată invoca aplicarea cauzei legale speciale de reducere a pedepsei. O asemenea cale extraordinară de atac nu este reglementată în legislația noastră. Acest lucru reprezintă un alt argument care poate susține concluzia potrivit căreia această cauză legală specială de reducere a pedepsei, așa cum este prevăzută de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, trebuie aplicată în cursul procedurii penale în care martorul colaborator are calitatea de inculpat, în cursul judecării în primă instanță sau al judecării în apel cel târziu.

În concluzie, în lipsa reglementării unei căi extraordinare de atac care să permită reaprecierea pedepsei după rămânerea

definitivă a hotărârii de condamnare ca urmare a intervenției unei cauze legale speciale de reducere a pedepsei, cu titlu personal, aplicarea acestei cauze cunoaște limita maximă a judecării în apel. Acest lucru impune inculpatului să manifeste o diligență specială în a solicita instanței de judecată aplicarea art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, în cursul procedurii în care are calitatea de inculpat până cel mai târziu în momentul judecării în apel. Dacă o astfel de solicitare nu a fost făcută sau a fost făcută, dar a fost respinsă de instanță, condamnatul nu poate solicita instanței de executare o nouă individualizare judiciară a pedepsei pe calea contestației la executare.

În reglementarea Codului de procedură penală, contestația la executare nu reprezintă o cale extraordinară de atac care, în urma admiterii, să conducă la desființarea autorității de lucru judecat și să readucă în dezbatere fondul cauzei definitiv judecate. Contestația la executare impune păstrarea autorității de lucru judecat și permite, cel mult, în baza art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, intervenția unor cauze legale de stingere sau de micșorare a pedepsei.

În Decizia nr. 11 din 17 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 24 iulie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a analizat natura juridică a contestației la executare și a arătat că aceasta este „un mijloc procesual cu caracter jurisdicțional prin intermediul căruia se soluționează anumite incidente limitativ prevăzute de lege, ivite în cursul punerii în executare a hotărârilor penale definitive sau în cursul executării pedepsei, cu scopul de a se asigura conformitatea cu legea penală a executării hotărârilor judecătorești, fără însă a se putea schimba sau modifica soluția care se bucură de autoritate de lucru judecat, întrucât aceasta nu are natura unei căi de atac. Deopotrivă, contestația la executare este o procedură jurisdicțională de rezolvare a situațiilor corelative la executarea pedepsei, respectiv a incidentelor ivite ulterior rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a soluționat fondul cauzei”.

Având în vedere natura juridică a contestației la executare, cauza legală specială de reducere a pedepsei, cu caracter personal, reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul cazului de contestație la executare prevăzut de art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Sintagma „orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei” din cuprinsul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală are în vedere o dispoziție legală care operează direct asupra pedepsei concret aplicate prin hotărârea definitivă, iar nu asupra limitelor de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea ce a format obiectul unei judecări definitive. Aceste cauze de stingere sau micșorare a pedepsei sunt conferite de lege cu titlu general și intervin după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare. De aceea, ele constituie incidente ce pot fi invocate pe calea contestației la executare.

Pentru toate aceste considerente, în opinia Departamentului de drept public al Facultății de Drept din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, în raport cu natura juridică a cauzei legale speciale de reducere a pedepsei, cu caracter personal, prevăzută de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, coroborată cu natura juridică a contestației la executare, aplicarea beneficiului reducerii de pedeapsă nu se poate realiza pe calea contestației la executare.

Centrul de Cercetări în Științe Penale al Facultății de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara a comunicat opinia potrivit căreia în situația în care denunțul

formulat în timpul judecării s-a materializat după soluționarea definitivă a cauzei, dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, sunt aplicabile pe calea contestației la executare, în temeiul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, fiind vorba despre o cauză de micșorare a pedepsei.

În esență, s-a arătat că pentru rațiuni ce țin de descoperirea infracțiunilor grave, legiuitorul a înțeles să confere persoanei care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, și care a comis o infracțiune, în ipoteza în care denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave, beneficiul unei cauze de reducere la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.

Problema de drept care a generat prezenta sesizare se referă la situația unui denunț formulat în termen (în cursul urmăririi penale sau al judecării), dar valorificat după condamnarea definitivă a denunțatorului, respectiv la posibilitatea invocării acestuia pe calea unei contestații la executare formulate în baza art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Prin punctul de vedere comunicat s-a considerat că pentru a răspunde sesizării formulate se impune ca interpretarea reglementării supuse analizei să fie făcută în spiritul normei, cu luarea în considerare a scopului urmărit de legiuitor, respectiv în sensul în care aceste dispoziții sunt apte de a produce efecte juridice.

Astfel, s-a menționat că, dacă s-ar accepta punctul de vedere potrivit căruia aplicabilitatea art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, poate avea loc numai în cursul judecării, s-ar ajunge la o situație de inechitate față de contestator, căruia nu i se poate imputa nicio culpă față de faptul că dosarul alcătuit ca urmare a denunțului său a fost finalizat ulterior rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

De asemenea, s-a considerat că aplicarea art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o nouă individualizare a pedepsei, imposibil de realizat prin intermediul contestației la executare. Aceasta pentru că, printr-un atare demers judiciar, instanța de judecată va verifica numai dacă pedeapsa aplicată în concret prin hotărârea de condamnare se încadrează între limitele de pedeapsă astfel cum au fost reduse, în caz contrar pedeapsa urmând a fi coborâtă până la maximum special astfel cum a fost redus, fiind în realitate vorba despre transpunerea principiului legalității pedepsei în faza execuțională.

Mai mult, s-a susținut că principiul legalității pedepsei, consacrat de dispozițiile cuprinse în art. 2 alin. (2) din Codul penal, stabilește că „nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită”. Pe plan european, art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului statuează că „nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii”.

Pentru acest motiv s-a apreciat că una dintre consecințele principiilor mai sus enunțate vizează faptul că eventualul surplus de pedeapsă, ce nu își găsește corespondent ca urmare a incidenței în speță a prevederilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu mai are justificare legală și, prin urmare, se impune a fi înlăturat.

Pe de altă parte, s-a arătat că interpretarea contrară a prevederilor legale supuse analizei este de natură a da naștere

unor ipoteze în care persoane aflate în situații identice, datorită unui aspect independent de conduita lor, vor ajunge să beneficieze de un tratament juridic diferit, ce va avea efect asupra pedepsei ce urmează a fi aplicată.

Or, acest tratament diferențiat nu își găsește nicio justificare rezonabilă, având în vedere că întrunirea celei de-a doua condiții impuse de prevederile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, ce vizează tragerea la răspundere penală a persoanei indicate în denunț, ține de un element aleatoriu și exterior voinței denunțătorului. Aplicarea unui astfel de tratament duce la încălcarea principiului egalității în fața legii, consacrat de dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituția României.

S-a mai precizat că, în legătură cu asigurarea egalității în drepturi, Curtea Constituțională a statuat, pe calea jurisprudenței sale, că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. El nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, a reținut că o deosebire de tratament juridic este discriminatorie atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil, aceasta însemnând că nu urmărește un scop legitim sau nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere.

Având în vedere cele expuse, Centrul de Cercetări în Științe Penale al Facultății de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara a considerat că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, republicată, pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei, în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

VII. Punctul de vedere al Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 2.892/C/3168/III-5/2019, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat concluziile asupra chestiunii de drept a cărei rezolvare de principiu s-a solicitat.

În ceea ce privește condițiile de admisibilitate ale sesizării de față, prin punctul de vedere exprimat, procurorul a arătat că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, întrucât solicitarea aparține unui curți de apel (Curtea de Apel București) investite să soluționeze cauza în ultimă instanță (contestație), iar cu privire la problema de drept invocată nu au fost pronunțate anterior de către instanța supremă hotărâri prealabile sau în recurs în interesul legii, aceasta nefăcând nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

De asemenea, s-a reținut că petentul condamnat a solicitat pe calea contestației la executare, reglementată de art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, valorificarea art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, cu consecința reducerii pedepsei la care a fost condamnat definitiv, reiterând aceleași aspecte și în calea de atac a contestației.

Prin urmare, s-a constatat că problema de drept semnalată influențează soluția ce ar putea fi pronunțată pe fondul cauzei, întrucât ea reprezintă unul dintre motivele contestației exercitate de condamnat, fiind în strânsă legătură cu soluționarea acestei căi de atac.

Asupra problemei de drept ce face obiectul sesizării, procurorul a opinat că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză

de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, pentru următoarele argumente:

Contestația la executare a fost definită în doctrină ca fiind un mijloc procesual cu caracter jurisdicțional, care poate fi folosit înainte de punerea în executare a hotărârii penale definitive, dacă s-a ivit un incident prevăzut de lege până în acest moment, în cursul executării pedepsei, dacă incidentul s-a ivit în perioada executării și chiar după ce s-a executat pedeapsa, dar în legătură cu executarea ei.

Totodată, s-a arătat că este un mijloc procesual de a se asigura punerea în executare și executarea propriu-zisă a hotărârii penale definitive în conformitate cu legea, prin aplicarea acelor dispoziții de drept penal și de drept procesual penal care se referă la executarea unei condamnări penale.

Datorită acestei naturi juridice, legea prevede mijloacele prin care se asigură aplicarea legii în executarea condamnării, dar exclude posibilitatea ca pe această cale să fie afectată autoritatea de lucru judecat, așadar, prin contestație la executare nu se poate schimba sau modifica soluția care a căpătat autoritate de lucru judecat.

Cazul de contestație la executare a cărei incidență este pusă în discuție este cel prevăzut de art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, respectiv când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei.

S-a menționat că jurisprudența Curții Constituționale și a instanței supreme lămurește natura juridică a beneficiului reglementat în cuprinsul art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată.

Astfel, prin Decizia nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015, Curtea Constituțională, în urma admiterii unei excepții de neconstituționalitate, a constatat că soluția legislativă reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, care exclude de la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care nu a comis o infracțiune gravă, este neconstituțională.

În cuprinsul deciziei menționate instanța de contencios constituțional a statuat că, potrivit expunerii de motive a Legii nr. 682/2002 privind protecția martorilor, legiuitorul a urmărit să instituie un sistem de măsuri pentru asigurarea protecției și securității martorilor care denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni grave. În acest sens, pe lângă măsurile de includere a martorilor într-un program special de protecție, legiuitorul a prevăzut și o cauză de reducere a pedepsei instituită de textul legal criticat, care constituie, la rândul său, un instrument eficient pentru combaterea infracțiunilor grave, prin determinarea persoanelor care dețin informații decisive cu privire la săvârșirea unei astfel de infracțiuni să furnizeze acele informații organelor judiciare.

Curtea a constatat că dispozițiile legale criticate consacră posibilitatea reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege numai pentru martorul care la rândul său a comis o infracțiune gravă. Astfel, deși contribuie la furnizarea unor informații esențiale organelor judiciare, martorului care nu a comis o infracțiune gravă, așa cum este ea definită de art. 2 lit. h) din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, îi este aplicat un tratament juridic diferit, respectiv nu beneficiază de reducerea limitelor de pedeapsă prevăzute de lege.

Totodată, s-a arătat că, în condițiile în care legea reglementează asigurarea protecției și asistenței martorilor a căror viață, integritate corporală sau libertate este amenințată

ca urmare a deținerii de către aceștia a unor informații ori date privind săvârșirea unei infracțiuni grave și pe care le-au furnizat organelor judiciare, rațiunea *cauzei de reducere a limitelor pedepsei* reglementată de norma supusă controlului de constituționalitate este aceea de a institui un instrument eficient pentru combaterea infracțiunilor grave prin determinarea persoanelor care dețin informații decisive în acest sens de a le furniza organelor judiciare. Prin urmare, determinantă și suficientă pentru acordarea beneficiului reducerii limitelor pedepsei este acțiunea martorului de a denunța și facilita tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave, indiferent de natura și gravitatea faptei penale comise de el însuși.

Din cuprinsul deciziei menționate rezultă că beneficiul reglementat în cuprinsul art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, este considerat de instanța de contencios constituțional ca fiind o cauză de reducere a pedepsei.

Constituționalitatea art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor a fost examinată de Curtea Constituțională și din perspectiva posibilității valorificării acestui beneficiu pe calea contestației la executare — art. 461 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală anterior/art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

S-a arătat că, prin *deciziile nr. 809 din 9 noiembrie 2006*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 29 din 17 ianuarie 2007, *nr. 1.156 din 6 noiembrie 2008*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 832 din 10 decembrie 2008, *nr. 383 din 7 iunie 2016*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 25 iulie 2016, și *nr. 662 din 24 octombrie 2017*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 3 aprilie 2018, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiate/inadmisibile excepțiile de neconstituționalitate invocate în această materie, arătând că nu este încălcat principiul constituțional al egalității în drepturi, deoarece cauza de reducere prevăzută de textul de lege atacat se aplică în mod egal tuturor persoanelor aflate în situația reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, respectiv tuturor persoanelor care au calitate de martor și care până în momentul condamnării denunță ori facilitează tragerea la răspundere penală a altor persoane. Or, condamnații au avut posibilitatea să se încadreze în această categorie, dar prin tăcerea lor au ales să nu beneficieze de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunile pentru care au fost condamnați.

Curtea a concluzionat că principiul egalității în drepturi nu implică tratarea juridică uniformă a tuturor infracțiunilor, iar reglementarea unui regim sancționator diferențiat în funcție de conduita persoanelor cercetate care pot contribui la aflarea adevărului în anumite cauze este expresia firească a principiului constituțional menționat, care impune ca la aceleași situații juridice să se aplice același regim, iar la situații juridice diferite tratamentul juridic să fie diferențiat.

Aceeași abordare este reflectată și prin *Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală*, prin care s-a statuat că instituția reglementată în cuprinsul art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, are natura juridică a unei *cauze legale speciale de reducere a pedepsei cu caracter personal*, a cărei aplicabilitate este condiționată de îndeplinirea cumulativă a unor cerințe referitoare la: calitatea persoanei care o invocă, conduita procesuală pe care trebuie să o adopte aceasta și stadiul cauzei în care se urmărește producerea efectelor atenuante de pedeapsă.

Față de argumentele expuse, în temeiul art. 475—477 din Codul de procedură penală, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a solicitat admiterea sesizării formulate de Curtea de Apel București în Dosarul nr. 6.639/3/2018, urmând a se stabili că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

VIII. Examenul jurisprudenței

1. *Jurisprudența națională*

În materialul transmis de curțile de apel au fost identificate mai multe hotărâri judecătorești prin care instanțele au pronunțat hotărâri în sensul ambelor opinii evidențiate în cauză.

2. *Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție*

2.1. Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a fost identificată următoarea hotărâre relevantă în speță, respectiv: *Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 13 aprilie 2018.

2.2. În ceea ce privește deciziile de speță pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, documentarea prealabilă întocmirii prezentului raport a condus la identificarea unor hotărâri judecătorești relevante, astfel: *Decizia nr. 1.478 din 7 martie 2006*; *Decizia nr. 1.292 din 6 octombrie 2016*; *Decizia nr. 1.375 din 1 noiembrie 2016*; *Decizia nr. 767 din 20 septembrie 2018*.

3. *Jurisprudența Curții Constituționale*

Decizia relevantă pentru problema de drept analizată este *Decizia Curții Constituționale nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015*.

Prin această decizie Curtea Constituțională a constatat că soluția legislativă reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, care exclude de la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care nu a comis o infracțiune gravă, este neconstituțională.

De asemenea, în această materie au fost identificate și *deciziile Curții Constituționale nr. 809 din 9 noiembrie 2006*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 29 din 17 ianuarie 2007, *nr. 1.156 din 6 noiembrie 2008*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 832 din 10 decembrie 2008, *nr. 383 din 7 iunie 2016*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 25 iulie 2016, și *nr. 662 din 24 octombrie 2017*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 3 aprilie 2018.

4. *Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului*

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

IX. Dispoziții legale incidente

Art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală:

„Art. 598. — (1) Contestația împotriva executării hotărârii penale se poate face în următoarele cazuri:

(...)

d) când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei.”

Art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată:

„Art. 19. — Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecării denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor

persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.”

Prin Decizia nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015, Curtea Constituțională a statuat că soluția legislativă reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, care exclude de la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care nu a comis o infracțiune gravă, este neconstituțională.

Art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată:

„Art. 2. — În prezenta lege termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

a) *martorul* este persoana care se află în una dintre următoarele situații:

1. are calitatea de martor, potrivit Codului de procedură penală, și prin declarațiile sale furnizează informații și date cu caracter determinant în aflarea adevărului cu privire la infracțiuni grave sau care contribuie la prevenirea producerii ori la recuperarea unor prejudicii deosebite ce ar putea fi cauzate prin săvârșirea unor astfel de infracțiuni;”.

X. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Analizând chestiunea de drept supusă dezlegării, judecătorul-raportor a apreciat că se impune admiterea sesizării formulate de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în Dosarul nr. 6.639/3/2018, urmând a se stabili că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunile de drept ce se solicită a fi dezlegate, a reținut următoarele:

A. Cu privire la admisibilitatea sesizării

Potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, dacă în cursul judecării, un complet de judecată investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

În considerarea textului legal evocat se constată că admisibilitatea unei sesizări în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este subsumată îndeplinirii cumulative a trei condiții, respectiv:

— completul de judecată care a formulat sesizarea să fi fost investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— chestiunea de drept care formează obiectul sesizării să nu fi fost dezlegată anterior printr-o hotărâre prealabilă sau să nu formeze obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării.

Examinând îndeplinirea acestor condiții în cauză, se constată că instanța care a formulat sesizarea este Curtea de Apel București, iar aceasta este investită cu soluționarea cauzei în ultim grad de jurisdicție, respectiv contestația declarată în baza art. 597 alin. (7) din Codul de procedură penală raportat la art. 425¹ din Codul de procedură penală, împotriva sentinței penale pronunțate de Tribunalul București prin care a fost

respinsă ca neîntemeiată contestația la executare formulată de condamnat, astfel încât hotărârea ce se va pronunța în cauză urmează să fie definitivă.

De asemenea, asupra chestiunii de drept care formează obiectul sesizării nu s-a statuat printr-o hotărâre prealabilă și nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În ceea ce privește condiția ca de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea în fond a cauzei, se constată că și aceasta este îndeplinită, obiectul cererii inițiale formulate de condamnat vizând aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, în procedura contestației la executare întemeiată pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

B. Referitor la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită

Prin sesizarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanța de trimitere solicită lămurirea chestiunii de drept vizând natura juridică a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, respectiv dacă acestea pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

În raport cu modul în care este formulată sesizarea, se constată că lămurirea chestiunii de drept presupune analiza naturii juridice a instituțiilor reglementate de cele două texte legale și a compatibilității dintre acestea.

Potrivit art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată: *Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecării denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege, iar conform art. 2 lit. a) pct. 1 din același act normativ, persoana care poate beneficia de aceste prevederi trebuie să aibă calitatea de martor, potrivit Codului de procedură penală, și prin declarațiile sale furnizează informații și date cu caracter determinant în aflarea adevărului cu privire la infracțiuni grave sau care contribuie la prevenirea producerii ori la recuperarea unor prejudicii deosebite ce ar putea fi cauzate prin săvârșirea unor astfel de infracțiuni.*

Natura juridică a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, a fost stabilită fără echivoc prin Decizia Curții Constituționale nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015, și prin Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 13 aprilie 2018.

Prin decizia instanței de contencios constituțional s-a arătat că legiuitorul a prevăzut prin textul legal supus controlului de constituționalitate o *cauză de reducere a limitelor de pedeapsă*, a cărei rațiune este de a institui un instrument eficient pentru combaterea infracțiunilor grave prin determinarea persoanelor care dețin informații decisive în acest sens de a le furniza organelor judiciare (paragrafele 13 și 16 din Decizia nr. 67 din 26 februarie 2015 a Curții Constituționale).

Ulterior, prin Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, analiza instituției prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, a fost dezvoltată, statuându-se că aceasta are natura juridică a unei *cauze legale speciale de reducere a pedepsei, cu caracter personal*, a cărei aplicabilitate

este condiționată de îndeplinirea cumulativă a unor cerințe referitoare la: *calitatea persoanei* care o invocă, *conduita procesuală* pe care trebuie să o adopte aceasta și *stadiul cauzei* în care se urmărește producerea efectelor atenuante de pedeapsă.

Aceeași natură juridică a fost reținută și în lucrările de doctrină în materie penală, arătându-se că instituția reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, constituie o *stare legală specială*, subdiviziune a *cauzelor de atenuare a pedepsei*, cu efect direct asupra procesului de individualizare judiciară a pedepsei (Florin Streteanu, Daniel Nițu, *Drept penal, Partea generală*, vol. II, pag. 384, Editura Universul Juridic, 2018, București).

Aceste stări, instituții independente create de legiuitor în raport cu obiectivele sale de politică penală, influențează gravitatea faptei și răspunderea persoanei care a săvârșit-o, fără însă a avea o legătură nemijlocită cu fapta concretă și persoana făptuitorului, respectiv nu contribuie la caracterizarea ca infracțiune a unei fapte sau ca infractor a unei persoane.

Natura juridică a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, respectiv de cauză specială, cu caracter personal, de reducere a limitelor de pedeapsă are ca efect valorificarea acestora exclusiv în cadrul procesului de individualizare judiciară a pedepsei, desigur sub rezerva îndeplinirii tuturor condițiilor legale. În concret, dacă instanța constată că sunt întrunite condițiile legale pentru reținerea dispozițiilor legale evocate, va avea în vedere, la individualizarea sancțiunii, limitele de pedeapsă prevăzute de lege reduse la jumătate, urmând să dea eficiență acolo unde este cazul celorlalte criterii de individualizare.

În ceea ce privește cea de-a doua instituție supusă analizei se constată că doar după parcurgerea procesului de individualizare judiciară a pedepsei și aplicarea acesteia printr-o hotărâre definitivă pot deveni incidente dispozițiile legale din materia contestației la executare prevăzute de art. 598 din Codul de procedură penală.

Situația premisă pentru incidența dispozițiilor art. 598 alin. (1) lit. d) teza finală din Codul de procedură penală este cea a existenței unei pedepse individual determinate, aplicată printr-o hotărâre penală definitivă intrată sub autoritatea de lucru judecat.

Rămânerea definitivă a unei hotărâri judecătorești produce un efect pozitiv, care constituie temeiul juridic al executării dispozitivului hotărârii și poartă denumirea de putere a lucrului judecat. De asemenea, tot ca urmare a pronunțării unei hotărâri definitive, se produce un efect negativ în sensul că împiedică o nouă urmărire și judecată pentru faptele și pretențiile astfel soluționate, fapt care a consacrat regula *ne bis in idem*, cunoscută sub denumirea de autoritate a lucrului judecat.

Din jurisprudența Curții Constituționale și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului rezultă că unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată în mod definitiv oricărui litigiu de către instanțe să nu mai poată fi supusă rejudecării (Decizia Curții Constituționale nr. 663 din 24 octombrie 2017; Hotărârea din 28 octombrie 1999, pronunțată în Cauza *Brumărescu împotriva României*, paragraful 61). Conform acestui principiu, niciuna dintre părți nu este abilitată să solicite reexaminarea unei hotărâri definitive și executorii cu unicul scop de a obține o reanalizare a cauzei și o nouă hotărâre în privința sa. Instanțele superioare nu trebuie să își folosească dreptul de reformare decât pentru a corecta erorile de fapt sau de drept și erorile judiciare, și nu pentru a proceda la o nouă analiză (Hotărârea din 7 iulie 2009, pronunțată în Cauza *Stanca Popescu împotriva României*, paragraful 99).

În considerarea acestui principiu, contestația la executare reglementată de dispozițiile art. 598 din Codul de procedură penală constituie un mijloc procesual cu caracter jurisdicțional prin intermediul căruia se soluționează anumite incidente limitativ prevăzute de lege, apărute în cursul punerii în executare a hotărârilor penale definitive sau în cursul executării pedepsei, fără însă a putea schimba sau modifica soluția care a dobândit autoritate de lucru judecat (Decizia nr. 11 din 17 aprilie 2019, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 24 iulie 2019).

În cazul concret al dispozițiilor art. 598 alin. (1) lit. d) teza finală din Codul de procedură penală, cauza de micșorare a pedepsei trebuie să se fi ivit după rămânerea definitivă a hotărârii penale, dar înainte de începerea executării, în timpul executării sau chiar după executarea acesteia, fără însă să poată privi aspecte de fond sau care să pună în discuție autoritatea de lucru judecat.

Or, individualizarea judiciară a pedepsei, inclusiv din perspectiva determinării limitelor prevăzute de lege pentru aceasta, constituie o chestiune intrinsecă fondului cauzei și dobândește autoritate de lucru judecat odată cu rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Spre deosebire de cauza legală specială prevăzută de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, care produce efecte asupra limitelor de pedeapsă prevăzute de lege și care poate fi valorificată exclusiv în procesul de individualizare judiciară a sancțiunii penale, dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, în varianta *orice altă cauză de micșorare a pedepsei*, vizează apariția unei împrejurări ulterioare care poate produce efecte asupra pedepsei individual determinate aplicate persoanei condamnate prin hotărârea definitivă, fiind exclusă posibilitatea unei reindividualizări judiciare a aceleiași sancțiuni penale.

Așadar, o încadrare a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor în cazul de contestație la executare prevăzut de art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală și acordarea beneficiului cauzei de reducere a limitelor de pedeapsă ar constitui o derogare de la principiul autorității de lucru judecat și o afectare a principiului securității raporturilor juridice, situație care, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, ar fi permisă și posibilă numai prin *intervenirea unui motiv „substanțial și imperios”* (Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1083 din 20 decembrie 2018, paragraful 56).

De altfel, această perspectivă asupra problemei de drept invocate a fost reflectată în mod constant prin jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, arătându-se că aplicarea prevederilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, poate fi invocată numai cu ocazia soluționării pe fond a cauzei, iar nu pe calea contestației la executare, fiind inadmisibil ca pe această cale să se procedeze la o nouă individualizare a pedepsei (Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală: Decizia nr. 1.478 din 7 martie 2006, Decizia nr. 1.292 din 6 octombrie 2016, Decizia nr. 1.375 din 1 noiembrie 2016, Decizia nr. 767 din 20 septembrie 2018).

Concluzionând, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că se impune a se răspunde chestiunii de drept invocate de instanța de trimitere în sensul că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu constituie o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală și nu pot fi invocate pe calea contestației la executare.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 475 și 477 din Codul de procedură penală, se va admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în Dosarul nr. 6.639/3/2018 și se va stabili că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în Dosarul nr. 6.639/3/2018 prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: *„Dacă dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, pot fi interpretate ca reprezentând o cauză de micșorare a pedepsei, în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală” și stabilește că:*

Dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 13 februarie 2020.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI
DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Claudia Nicoleta Nedelea

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

